

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 1P/128/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5617205118
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 07. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Podhorcová
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2017:5617205118.2

Uznesenie

Okresný súd Liptovský Mikuláš v právnej veci starostlivosti súdu o maloletú M. V. X., nar. XX. X. XXXX, bytom pri matke, zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, sídlom M. M. Hodžu 30, 031 01 Liptovský Mikuláš, IČO: 30 794 536, dieťa rodičov: matky V. T., nar. XX. X. XXXX, trvale bytom N. I. XX, zastúpenej advokátom JUDr. PaedDr. Róbertom Monsbergerom Kozákom, so sídlom Štúrova 17, Liptovský Mikuláš, a otca E. X., nar. XX. X. XXXX, trvale bytom Y. F. XXXX/X, W. A., v konaní o návrhu matky na zvýšenie výživného a zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností a o návrhu nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Súd nariaďuje neodkladné opatrenie:

II. Otec je až do právoplatného skončenia konania vo veci samej, vedeného Okresným súdom Liptovský Mikuláš pod spisovou značkou 1P/128/2017 oprávnený stýkať sa s maloletou každý posledný víkend každého kalendárneho mesiaca od 15.00 hod. v piatok do 16.00 hod. v nedeľu, počas letných prázdnin roka 2017 od 9.00 hod. dňa 1. 8. do 17.00 hod. dňa 9. 8., počas jarných prázdnin každý páry rok od 9.00 hod. pondelka do 17.00 hod. stredy, každý nepáry rok od 9.00 hod. štvrtka do 17.00 hod. nedele, počas zimných prázdnin každý páry rok od 9.00 hod. dňa 20. 12. do 17.00 hod. dňa 25.12. a každý nepáry rok od 9.00 hod. dňa 26.12. do 17.00 hod. dňa 2. 1. nasledujúceho kalendárneho roka.

III. Otec maloletú prevezme a po ukončení styku ju odovzdá matke v mieste bydliska matky.

IV. Matka je povinná maloletú M. V. X., nar. XX. X. XXXX na styk s otcom riadne pripraviť a v určené dni a hodinu odovzdať maloleté dieťa otcovi.

V. Súd návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia vo zvyšnej časti zamietla.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľka, matka maloletého dieťaťa, podala na Okresný súd Liptovský Mikuláš dňa 20. 6. 2017 návrh na zvýšenie výživného a zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej M. V. X., nar. XX. X. XXXX. Spolu s návrhom na začatie konania podala aj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým navrhla, aby súd dočasne, do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej, upravil styk otca s maloletou tak, že otec bude oprávnený stýkať sa s maloletou M. V. X. každý posledný víkend každého kalendárneho mesiaca od piatku od 15.00 hod. do nedele do 16.00 hod., pričom otec maloletú prevezme a po ukončení styku ju odovzdá matke v mieste bydliska matky. Svoj návrh odôvodnila tým, že rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 1P/168/2015-67 zo dňa 21. 6. 2016, právoplatným dňa 31. 1. 2017, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline č. k. 5CoP/65/2016-92 zo dňa 29. 11. 2016 bola maloletá M. V. X. zverená do osobnej starostlivosti matky a otec bol zaviazaný prispievať na výživu maloletej sumou 80,- eur mesačne. Predmetným rozhodnutím bol upravený aj styk otca s maloletou tak, že otec je oprávnený stýkať sa s maloletou počas letných prázdnin každý rok od 9.00 hod.

dňa 1. 7. do 17.00 hod. dňa 15. 7., od 9.00 hod. dňa 1. 8. do 17.00 hod. dňa 15.8., každý posledný víkend každého kalendárneho mesiaca od 15.00 hod. v piatok do 17.00 hod. v nedeľu, počas jarných prázdnin každý páry rok od 9.00 hod. pondelka do 17.00 hod. stredy, každý nepáry rok od 9.00 hod. štvrtka do 17.00 hod. nedele, počas zimných prázdnin každý páry rok od 9.00 hod. dňa 20. 12. do 17.00 hod. dňa 25.12. a každý nepáry rok od 9.00 hod. dňa 26.12. do 17.00 hod. dňa 2. 1. nasledujúceho kalendárneho roka. Od vydania vyššie uvedeného rozhodnutia Okresného súdu Liptovský Mikuláš sa ohľadne výchovy a výživy maloletej podstatne zmenili pomery odôvodňujúce zmenu tohto rozhodnutia. Od septembra 2016 začala maloletá navštevovať prvý ročník základnej školy a záujmové krúžky. V dôsledku toho sa podstatne zvýšili náklady na školské potreby, stravné i cestovné. Matka ďalej uviedla, že napriek tomu, že bol otec maloletej zviazaný prispievať na výživu dieťaťa sumou 80,- eur mesačne, túto v danej výške neuhrádzal. Doposiaľ platil na výživu maloletej sumou 30,- eur mesačne. Po ukončení realizácie styku otca s maloletou nie je maloletá vôbec pripravená do školy, pretože otec sa nezaujíma o jej školské povinnosti. Navyše maloletá vykazuje negatívne známky správania prejavujúce sa v odvrávaní, zvýšenej vulgárnosti a agresivite voči nej ako matke. Otec v prítomnosti maloletej matku uráža a maloletú podnecuje k nevráživosti k matke. V súčasnosti otec maloletej žije v spoločnej domácnosti so svojou družkou. Matka sa obáva, že vplyv tretej osoby, ktorá je maloletej neznáma, môže mať negatívny dopad na celkový mentálny vývin dieťaťa. Preto si myslí, že prostredie, v ktorom žije otec nie je pre dlhší pobyt maloletej dcéry vhodné.

2. Na základe žiadosti súdu podal Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš dňa 30. 6. 2017 správu o prešetrení pomerov v rodine, z ktorej mal súd zistené, že matka spolu s maloletou M. V. X. a druhým maloletým dieťaťom Y. Q. obýva dvojizbový nájomný družstevný byt. Celá domácnosť je štandardne vybavená, moderne a účelne zariadená. Matka je zamestnaná ako zdravotná sestra vo Vojenskej nemocnici v Ružomberku. O maloleté deti zabezpečuje riadnu starostlivosť, v prípade potreby jej pomáhajú jej rodičia. S maloletou M. V. X. bol zrealizovaný rozhovor na oddelení sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately, bez prítomnosti matky. Počas rozhovoru bola maloletá nebojácna, spontánne odpovedala na otázky, rozprávala aj sama bez kladenia otázok. Maloletá uviedla, že k otcovi chodíva v soboty a nedele a chce, aby to tak zostalo. Minulý rok počas letných prázdnin bola u otca 15 dní v mesiaci júl a 15 dní v mesiaci august. Tento rok by počas leta chcela stráviť u otca iba 9 dní každý mesiac. Pri realizácii styku po ňu vždy príde otec a dovezie ju aj naspäť domov. Ďalej uviedla, že otec žije so ženou V., s ktorou nie sú zosobášení. Keď je u otca, chodíva s ňou na koláč alebo na ihrisko, rozumejú si. Zo správy mal súd preukázané, že matka maloletej podala návrh na zmenu styku z dôvodu, že otec bude počas letných prázdnin vyťažený, nebude si môcť vziať v práci dovolenku. Maloletej zabezpečila letný tábor. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš navrhol vo veci úpravy styku otca s maloletou upraviť styk s prihliadnutím na vyjadrenie maloletej.

3. Podľa § 360 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

4. Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

5. Podľa § 324 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

6. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

7. Podľa § 325 ods. 2 písm. d) CSP, neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala.

8. Podľa § 326 ods. 1 a 2 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/20160701>> uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha. K návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

9. Podľa § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/20160701>>, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/20160701>>, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

10. Podľa § 329 ods. 1 prvá veta, ods. 2 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

11. Podľa § 330 ods. 1 CSP, súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas.

12. Podľa čl. 5 základných zásad zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len „ZR“), záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä

- a) úroveň starostlivosti o dieťa,
- b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava,
- c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa,
- d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa,
- e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou,
- f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa,
- g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny,
- h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami,
- i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

13. Podľa § 28 ods. 2 ZR, rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujem maloletého dieťaťa.

14. Podľa § 36 ods. 1 ZR, rodičia mal. dieťaťa, ktorí spolu nežijú môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí ktorému z rodičov zverí mal. dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

15. Vyššie citovanými zákonnými ustanoveniami je možné rýchlo a pružne riešiť situáciu, ktorá vyžaduje okamžitý zásah súdu. Pre nariadenie neodkladného opatrenia je nevyhnutná potreba bezodkladnej úpravy pomerov účastníkov. Posúdenie, či a kedy je takáto potreba daná, je ponechaná na úvahe súdu. Okrem toho je základným zákonným predpokladom nariadenia neodkladného opatrenia aj hodnoverným spôsobom osvedčiť dôvodnosť a trvanie uplatneného nároku, ktorému sa má súdom poskytnúť neodkladná ochrana. Neodkladné opatrenie si teda vyžaduje naliehavosť takéhoto opatrenia, osvedčenie danosti práva a nevyhnutnosť potreby takejto úpravy. Vzhľadom na účel a podstatu neodkladného opatrenia je rozsah dokazovania, na rozdiel od konania vo veci samej, značne zúžený. Povinnosť tvrdenia, dôkazná povinnosť a dôkazné bremeno v konaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia spočívajú najmä v povinnosti aspoň osvedčiť tvrdené skutočnosti. Táto povinnosť zaťažuje výlučne navrhovateľa.

16. Predmetom konania vo veci samej je zvýšenie výživného a zmena úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu. V konaní vo veciach starostlivosti súdu o maloleté deti je účelom neodkladného opatrenia v prvom rade ochrana maloletých. Na základe vykonaného dokazovania v rozsahu nevyhnutne potrebnom pre rozhodnutie o neodkladnom opatrení (preskúmaním návrhu na začatie konania spolu s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia) súd dospel k záveru, že sú splnené zákonné predpoklady pre jeho nariadenie. Maloletá má právo na zachovanie svojho vzťahu k obidvom rodičom a súd dbá na to, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi. Je preto v záujme maloletej, aby sa naďalej stretávala a udržiavala kontakt aj s druhým rodičom, otcom. Vzhľadom na vek maloletej je dôležité, aby sa jej citové väzby k obidvom

rodičom udržiavali a pozitívne rozvíjali. Vyššie uvedené skutočnosti osvedčujú dôvodnosť a trvanie uplatneného nároku otca na styk s maloletou.

17. Súd pri rozhodovaní vždy prihliada na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby a stabilitu výchovného prostredia. Súd mal preukázané, že rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 1P/168/2015-67 zo dňa 21. 6. 2016, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 31. 1. 2017, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline č. k. 5CoP/65/2016-92 zo dňa 29. 11. 2016 bola maloletá M. V. X. zverená do osobnej starostlivosti matky a otec bol zviazaný prispievať na výživu maloletej sumou 80,- eur mesačne. Týmto rozhodnutím bol tiež upravený styk otca s maloletou tak, že otec je oprávnený stýkať sa s maloletou počas letných prázdnin každý rok od 9.00 hod. dňa 1. 7. do 17.00 hod. dňa 15. 7., od 9.00 hod. dňa 1. 8. do 17.00 hod. dňa 15.8., každý posledný víkend každého kalendárneho mesiaca od 15.00 hod. v piatok do 17.00 hod. v nedeľu, počas jarných prázdnin každý páry rok od 9.00 hod. pondelka do 17.00 hod. stredy, každý nepáry rok od 9.00 hod. štvrtka do 17.00 hod. nedele, počas zimných prázdnin každý páry rok od 9.00 hod. dňa 20. 12. do 17.00 hod. dňa 25.12. a každý nepáry rok od 9.00 hod. dňa 26.12. do 17.00 hod. dňa 2. 1. nasledujúceho kalendárneho roka. Rodičia maloletej nie sú manželia a nežijú v spoločnej domácnosti. Matka spolu s maloletou žije v N. I.. Otec žije v spoločnej domácnosti s družkou v W. A.Á.. Obaja rodičia, aj keď spolu nežijú v spoločnej domácnosti, majú povinnosť rovnakou mierou vykonávať sústavnú a dôslednú starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletého dieťaťa. Oproti tomu majú rodičia aj rovnaké právo stretávať sa s maloletou. V čase rozhodovania súdu má maloletá M. V. 7 rokov. Z návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš vyplýva, že styk otca s maloletou sa pravidelne realizuje. Podľa vyjadrenia maloletej, táto chodíva k otcovi v soboty a nedele. Trvá na tom, aby to tak zostalo aj naďalej. Počas letných prázdnin chce byť u otca namiesto 15 dní, len 9 dní v každom mesiaci. Podľa vyjadrenia maloletej, by sa jej matka dostala do „veľkej kaše“, ak by u otca bola dlhšie, pričom nevedela vysvetliť dôvody, čo súd hodnotí do istej miery ako ovplyvňovanie dcéry matkou. Podľa tvrdení matky otec maloletej bude počas letných prázdnin pracovne vyťažovaný a nebude sa maloletej môcť venovať, preto maloletej zabezpečila letný tábor. Okrem uvedeného je dôvodom jej návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia na zmenu úpravy styku otca s maloletou arogantné správanie sa maloletej po návrate od otca. Tvrdenia matky o tom, že styk otca s maloletou v takom rozsahu, ako je určený vyššie označeným rozsudkom, má negatívny dopad na správanie maloletej a ohrozuje jej psychický a morálny vývin, nepovažoval súd za dostatočne preukázané. Rovnako súd nemal preukázané, že vplyv tretej osoby, družky otca, by mal na mentálny vývin maloletého dieťaťa zlý vplyv. Sama maloletá uviedla, že s otcovou družkou V.Í. si rozumie, zvyknú tráviť voľný čas spoločne aj ony dve, chodia spolu hrať sa na ihrisko ap.. Vzhľadom na uvedené, súd prednostne rešpektoval názor maloletej a upravil styk otca s maloletou dcérou aj počas letných prázdnin, a to v rozsahu 9 dní v nasledujúcom mesiaci august.

18. Na základe vyššie uvedených skutočností súd čiastočne vyhovel návrhu matky a neodkladným opatrením upravil styk otca s maloletou, avšak vo väčšom rozsahu, ako matka žiadala, aby bola maloletému dieťaťu zabezpečená kontinuita poskytovanej starostlivosti zo strany otca a aby nedošlo k odcudzeniu medzi otcom a dieťaťom, prihliadajúc na vek a názor dieťaťa, na intenzitu stretávania sa otca s maloletou, ako aj na prevažnú osobnú starostlivosť poskytovanú matkou. Súd rešpektujúc citové väzby a vývinové potreby maloletej a berúc do úvahy všetky vyššie uvedené skutočnosti nariadil neodkladné opatrenie, ktorým dočasne, do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej o zvýšení výživného a zmene úpravy výkonu rodičovských práv a povinností, upravil styk otca s maloletou, a to každý posledný víkend každého kalendárneho mesiaca od 15.00 hod. v piatok do 16.00 hod. v nedeľu, počas letných prázdnin roka 2017 od 9.00 hod. dňa 1. 8. do 17.00 hod. dňa 9. 8. Okrem toho súd ponechal úpravu styku otca s maloletou počas jarných prázdnin každý páry rok od 9.00 hod. pondelka do 17.00 hod. stredy, každý nepáry rok od 9.00 hod. štvrtka do 17.00 hod. nedele, počas zimných prázdnin každý páry rok od 9.00 hod. dňa 20. 12. do 17.00 hod. dňa 25.12. a každý nepáry rok od 9.00 hod. dňa 26.12. do 17.00 hod. dňa 2. 1. nasledujúceho kalendárneho roka tak, ako bola určená v rozsudku č. k. 1P/168/2015-67 zo dňa 21. 6. 2016. Vymedzená úprava styku otca s maloletou takto primerane rešpektuje potreby a záujmy maloletej.

19. Záverom súd považuje za potrebné uviesť, že o návrhu matky na zvýšenie výživného a zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej sa bude rozhodovať vo veci samej. Za tým účelom súd vykoná dokazovanie a následne po vyhodnotení všetkých dôkazov rozhodne v súlade so záujmom maloletého dieťaťa. Po dokazovaní vo veci samej súd taktiež určí výživné v takej výške, ktoré bude

zodpovedať odôvodneným potrebám dieťaťa, schopnostiam a možnostiam povinného a vykonanému dokazovaniu.

20. Keďže matka navrhla neodkladným opatrením zúžiť rozsah styku otca s dcérou vo väčšej miere, súd vo zvyšnej časti jej návrh, ako neopodstatnený, zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa doručenia na Okresnom súde Liptovský Mikuláš (písomne v 3 vyhotoveniach). Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359, § 362 ods. 1 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). (§363 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods. 1, 2 CMP).